

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

**SUPREME COURT
OF JUSTICE**

nr. 23. din 06.02.2026

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu nr.28,

Pe rolul Curții Supreme de Justiție se află cauza de contencios administrativ intentată la contestația depusă de Silvia Cecan împotriva Consiliului Superior al Magistraturii și Comisiei de evaluare a judecătorilor cu privire la anularea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 656/47 din 09 decembrie 2025.

La 19 ianuarie 2026 reclamanta și avocatul Petru Balan au depus cereri privind ridicarea excepțiilor de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, prin care a solicitat ridicarea excepțiilor de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2026, Curtea Supremă de Justiție a dispus admiterea parțială a cererilor avocatului Petru Balan și ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 252/2023.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție Vă remite conform competenței sesizarea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Anexă:

1. Încheierea din 22 ianuarie 2026;
2. Sesizarea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Judecătorul
Curții Supreme de Justiție

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

A.1. Persoană fizică

Petru Balan

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun²

La 17 august 2023, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 252 privind evaluarea externă a judecătorilor procurorilor și modificarea unor acte normative, în vigoare de la 22 august 2023. La 15 iunie 2023, Parlamentul Republicii Moldova a numit în funcție membrii Comisiei de evaluare a judecătorilor (în continuare - Comisia de evaluare)

La 5 aprilie 2024, pe baza articolului 12 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia a recepționat de la Consiliul Superior al Magistraturii lista judecătorilor Curții de Apel Centru în care era menționat și numele reclamantei.

La 11 aprilie 2024, Comisia a notificat reclamanta și i-a solicitat să completeze și să returneze un chestionar de etică și declarațiile prevăzute la articolul 12 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 în termen de 20 de zile de la data notificării (în continuare, ambele denumite împreună „declarația pentru ultimii cinci ani”). La 30 aprilie 2024, reclamanta a returnat declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul completate.

La 13 august 2024, Comisia a notificat reclamanta că dosarul său de evaluare a fost repartizat aleatoriu Completului B din care fac parte membrii Scott Bales, Iurie Gațcan și Willem Brouwer. De asemenea, subiectul a fost informat despre dreptul de a solicita în scris și în cel mai scurt timp posibil recuzarea membrilor.

Comisia de evaluare a solicitat și a obținut informații din numeroase surse. Sursele solicitate să prezinte informații sunt Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ministerul Afacerilor Interne, Centrul National Anticorupție, Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare „CNAS”), Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Agenția Servicii Publice, bănci (Banca Socială S.A., Banca de Economii S.A., Energbank S.A., Eximbank S.A., Fincombank S.A., Moldincombank S.A., MAIB S.A., Victoriabank S.A., OTP Bank S.A.).

La 27 septembrie 2024, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat reclamantei să prezinte informații adiționale, până la 8 octombrie 2024 (în continuare „prima rundă de întrebări”). La 4 octombrie 2024, reclamanta a solicitat o prelungire a termenului de răspuns. În aceeași zi, Comisia a acordat prelungirea până la 15 octombrie 2024. Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul prelungit.

La 12 noiembrie 2024, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat reclamantei să prezinte informații adiționale, până la 21 noiembrie 2024 (în continuare „a doua rundă de întrebări”). Reclamanta a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit. La 25 noiembrie 2024, Comisia i-a solicitat să ofere informații până la 29 noiembrie 2024 referitor la călătoriile de vacanță, pe care a omis anterior să le prezinte. Reclamanta a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit.

La 6 decembrie 2024, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat reclamantei să prezinte informații adiționale, până la 15 decembrie 2024 (în continuare „a treia rundă de întrebări”). La 12 decembrie 2024, reclamanta a solicitat o prelungire a termenului de răspuns. În aceeași zi, Comisia a acordat prelungirea până la 22 decembrie 2024. Reclamanta a prezentat răspunsuri și documente în termenul prelungit.

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecății instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

La 24 ianuarie 2025, Comisia a notificat reclamanta că, pe baza informațiilor colectate și analizate, a constatat unele aspecte care generează dubii cu privire la corespunderea cu criteriile etice și financiare și a invitat-o să participe la o audiere publică la 5 februarie 2025. De asemenea reclamanta a fost informată că raportul de evaluare poate conține și alte aspecte care au fost considerate în timpul evaluării.

La 4 februarie 2025, reclamanta a prezentat explicații și documente suplimentare. Comisia le-a inclus în dosarul de evaluare și a ținut cont de ele în analiza sa.

La 5 februarie 2025, Comisia a organizat o audiere publică. În cadrul audierii, reclamanta a reafirmat acuratețea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul de etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile oferite anterior.

După audiere, la 6 februarie 2025, reclamanta a prezentat explicații suplimentare, rectificând un răspuns oferit în cadrul audierii. Comisia le-a inclus în dosarul de evaluare și a ținut cont de ele în analiza sa.

Prin Raportul Comisiei din 22 aprilie 2025 Comisia, pe baza informațiilor obținute și a explicațiilor subiectului, a propus ca subiectul să nu promoveze evaluarea externă din cauza necorespunderii cu criteriul prevăzut la articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a adoptat hotărârea nr. 342/28 din 1 iulie 2025, a respins raportul de evaluare și a dispus Comisiei să reia procedura de evaluare.

Ulterior, Comisia de evaluare a adoptat la 25.11.2025 Raportul cu privire la reevaluarea judecătorului Curții de Apel Centru, dna Silvia Cekan prin care a propus ca subiectul să nu promoveze evaluarea externă din cauza necorespunderii cu criteriul prevăzut la articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

Prin hotărârea Plenului Consiliul Superior al Magistraturii nr. 656/47 din 9 decembrie 2025 cu privire la Raportul Comisiei de evaluare externă a judecătorului Curții de Apel Centru, dna Silvia Cekan s-a hotărât:

”Se acceptă Raportul cu privire la evaluarea externă a judecătorului Curții de Apel Centru Cekan Silvia și se constată nepromovarea evaluării.

Se eliberează din funcție judecătorul Silvia Cekan de la Curtea de Apel Centru în temeiul art. 18, alin. (5) din Legea nr. 252/2023.

Se decade Silvia Cekan din dreptul de a exercita funcția de judecător timp de 5 (cinci) ani, din data rămânerii definitive a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

Se informează Autoritatea Națională de Integritate că Silvia Cekan nu are dreptul de a exercita funcții de demnitate publică timp de 5 (cinci) ani, din data rămânerii definitive a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

Se lipsește Silvia Cekan de dreptul la indemnizația unică de concediere

Hotărârea poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile de la notificare.

Prezenta Hotărâre se expediază la adresa de poștă electronică a doamnei Silvia Cekan, Comisiei de evaluare, Autorității Naționale de Integritate, Casei Naționale de Asigurări Sociale și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii în ordinea stabilită.”

La moment pe rolul Curții Supreme de Justiție se află pentru examinare în fond cauza de contencios administrativ la contestația reclamantei Cekan Silvia cu privire la anularea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr 656/47 din 9 decembrie 2025 cu privire la Raportul Comisiei de evaluare externă a judecătorului Curții de Apel Centru, dna Silvia Cekan.

C. Obiectul sesizării³

Obiectul prezentei sesizări îl constituie textele:

Sintagma „din câte 6 membri” de la art.4 alin. (3) din Legea nr. 252/2023.

Sintagma „din 9 membri” de la art.6 alin. (1) din Legea nr. 252/2023.

Sintagma „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” de la art.11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023

În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a prevederilor citate din Legea nr. 100 din 26.05.2016, ține de competența *ratione materiae* a Curții Constituționale.

De asemenea, menționăm că prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

În vederea motivării prezentei sesizări, vom formula deopotrivă critici de neconstituționalitate intrinsecă.

Textele vor fi contestate prin raportare la critici de natură substanțială.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale *ratione materiae*. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Cu privire la obiectul sesizării sunt incidente următoarele articole din Constituția Republicii Moldova.

Articolul 16 alin. (2) potrivit căruia: "Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, **avere** sau de origine socială".

Articolul 23 alineat (2) din Constituție potrivit căruia: „(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative".

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unui sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

În privința incidenței articolului 23 alineat (2) din Constituție potrivit căruia: „(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”.

În jurisprudența constituțională constantă, Curtea Constituțională a notat că articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, clare și previzibile.

În situația descrisă infra, legislatorul a încălcat obligația sa pozitivă de adoptare a legilor clare și previzibile.

În perioada de evaluare a reclamantului Parlamentul a adoptat modificări incerte care se referă la componența numerică a Comisiei de evaluare și care au afectat în substanță evaluarea reclamantului.

Astfel la data inițierii evaluării reclamantului Legea nr.252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (în continuare Legea nr.252/2023) prevedea o componență numerică certă de 6 membri. Astfel, **art. 4 alin. (3)** din legea menționată avea următorul conținut: “(3) Comisia de evaluare a judecătorilor și Comisia de evaluare a procurorilor (în continuare – *comisii de evaluare*) sunt formate din câte **6 membri**. Fiecare comisie de evaluare este asistată de câte un secretariat”; iar **art. 6 alin. (1)** avea următorul conținut: “(1) Fiecare comisie de evaluare este formată **din 6 membri**, numiți cu votul a 3/5 din deputații aleși, după cum urmează: a) 3 membri, cetățeni ai Republicii Moldova – la propunerea fracțiunilor parlamentare, cu respectarea reprezentării proporționale a majorității și a opoziției; b) 3 membri – la propunerea partenerilor de dezvoltare”.

În perioada de la 11 aprilie 2024 și pînă la 12 iunie 2025 reclamanta a fost evaluată de Comisia de evaluare în componență numerică de 6 membri.

La 12 iunie 2025 au intrat în vigoare modificările la Legea nr.252/2023, operate prin Legea pentru modificarea unor acte normative (unele aspecte organizatorice privind comisiile de evaluare externă a judecătorilor și a procurorilor) nr. 127 din 29.05.2025 (Monitorul Oficial nr.309-312/339 din 12.06.2025).

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

Potrivit noilor modificări, s-au operat schimbări în art. 6 din Legea nr.252/2023 unde: "la alineatul (1): în partea introductivă, cifra „6” se substituie cu cifra „9”; la litera a), cifra „3” se substituie cu cifra „4”; la litera b), cifra „3” se substituie cu cifra „5”;

Prin aceste modificări, legislatorul a introdus o incertitudine juridică și lipsă de previzibilitate a prevederilor Legii nr.252/2023 în partea ce ține de statutul juridic și componența numerică a Comisiei de evaluare a reclamantei.

Astfel, art. 4 alin. (3) din Legea nr.252/2023 care stabilește statutul juridic al Comisiei de evaluare a judecătorilor, prevede expres că această Comisie este formată din 6 membri. Totodată, art. 6 din Legea nr.252/2023 stabilește că numărul membrilor Comisiei de evaluare a judecătorilor este de 9 membri.

Această incertitudine legislativă este cu atât mai gravă cu cât, Comisia de evaluare a judecătorilor este un organ colegial care adoptă rapoartele de evaluare cu majoritatea de voturi a membrilor săi, în cazul în care completul din trei membri nu adoptă unanim un raport de evaluare.

Nu este clară această componență numerică, dat fiind faptul că aceeași lege prevede, în două articole separate (ambele în vigoare), două componente numerice diferite ale Comisiei de evaluare a judecătorilor.

Cu referire la incertitudinea legislativă și previzibilitatea legilor, Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, *i.e.* ca aceasta să fie accesibilă și previzibilă (*Rohlena v. Cehia* [MC], 27 ianuarie 2015, §50; *Vasiliauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, §154; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, §48). Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, §68).

Condiția clarității și a previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care este conținutul soluției de reglementare. Acest aspect este crucial când este cazul competenței unui organ colegial și a componenței acestuia.

Comunicăm Înaltei Curți faptul că, la caz, nu este situația unei rigidități legislative excesive sau a unei omisiuni de reglementare. La acest aspect, Curtea Europeană a menționat că, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă. Nevoia de a evita rigiditatea excesivă și de a ține pasul cu circumstanțele în schimbare presupune exprimarea unor legi în termeni care sunt, într-o mai mare sau mai mică măsură, vagi, iar interpretarea și aplicarea unor asemenea reglementări depinde de practică (*Parmak și Bakir v. Turcia*, 3 decembrie 2019, §59). Subliniem că discrepanțele legislative subliniate nu pot fi soluționate prin interpretare, or la caz este vorba despre exactitatea componenței unui organ colegial, fapt care are incidență asupra valabilității și modului de adoptare a rapoartelor de evaluare. Curtea

Europeană a reținut că pentru ca legea să îndeplinească cerința previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, §66).

În final la acest aspect, autorul sesizării susține că prin faptul că două articole din aceeași lege stabilesc reguli diferite pentru aceeași situație, se încalcă principiul coerenței legislative și principiul clarității și previzibilității legii.

Incidența articolului 16 alin. (2) potrivit căruia: "Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială".

Comisia de evaluare își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție și ale Legii 252/2023. Evaluarea efectuată de această Comisie este guvernată de următoarele principii: independența Comisiei de evaluare; echitatea procedurii de evaluare; publicitatea actelor emise în procesul evaluării; caracterul excepțional al evaluării.

Autorul sesizării, consideră că sintagma "*în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023*" din art.11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023 afectează atât principiul echității procedurii de evaluare și generează o discriminare a judecătorilor curților de apel care urmează să fie evaluați pe terenul Legii nr. 252/2023 în raport cu judecătorii Curții Supreme de Justiție și candidații la funcția de judecător în Curtea Supremă de Justiție, care sînt evaluați de aceeași Comisie de evaluare pe terenul Legii 65/2023.

Dacă, la prima vedere, criteriul de integritate financiară aplicat de Comisia de evaluare față de subiecții evaluării pe terenul Legii nr. 252/2023 și față de subiecții evaluării subiecților pe terenul Legii 65/2023 este același, în realitate legislatorul discriminează judecătorii curților de apel față de judecătorii evaluați a Curții Supreme de Justiție, prin ce încalcă articolul 16 alin. (2) din Constituție.

Astfel, dacă în cazul judecătorilor curților de apel se consideră că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, **în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023**; atunci în cazul judecătorilor Curții Supreme de Justiție se consideră că judecătorul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește, în total, 20 de salarii medii pe economie, **în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului**.

Pentru a determina care este justificarea acestei diferențe de tratament, autorul sesizării a identificat motivarea sintagmei "*în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023*" în nota informativă la proiectul Legii care a devenit Legea nr. 252/2023, unde Ministerul Justiției a

indicat că: *"Pentru o mai bună aplicabilitate practică a cadrului propus, precum și pentru evitarea eliberării din funcție a subiecților evaluării pentru încălcări fiscale minore, în proiect la art. 11 alin. (3) lit. a) a fost prevăzută marja de 20 (12 constituie 234000) salarii medii pe economie, ceea ce constituie o sumă de 234000 lei (cca 12800 \$)." Dacă în cazul proiectului Legii care a devenit Legea nr. 252/2023 există o fundamentare a acestui criteriu de evaluare, atunci în cazul proiectului legii care a devenit Legea 65/2023 o astfel de fundamentare lipsește cu desăvîrșire.*

În condițiile în care cuantumul salariului mediu pe economie, care este stabilit de Guvern diferă de la an la an, de regulă crește consecutiv, crește și suma admisibilă a diferenței dintre avere, cheltuieli și venituri ale persoanei.

Autorul sesizării, comunică Înaltei Curți că, anterior în jurisprudența constituțională a fost scos în evidență statutul diferit al Curții Supreme de Justiție ca instanță supremă de drept comun, unica instanță judecătorească de acest grad (HCC nr. 12 din 12.05.2016). Astfel, dat fiind superioritatea ierarhică a Curții Supreme de Justiție, evaluarea subiecților pentru această instanță este justificat să se facă prin aplicarea unor criterii de integritate financiară mai severe decât pentru judecătorii curților de apel și nu invers.

Autorul sesizării scoate în evidență faptul că legislatorul a urmărit pe parcursul procesului de evaluare să sincronizeze reglementările din Legea nr. 252/2023 și Legea 65/2023, fapt realizat parțial prin Legea nr. 127/2025. În nota informativă la această lege, Guvernul în calitate de autor indica că: *"se atesta o ușoară diferență între reglementările din Legea nr. 65/2023 și Legea nr. 252/2023, prima oferind mai multă discreție comisiei de evaluare în a refuza audierea în ședință închisă fără a se baza pe motive temeinice/convingătoare. Din această perspectivă se impune sincronizarea reglementărilor cu privire la audiere din legile menționate".* Totuși, legislatorul a omis să sincronizeze criteriile de evaluare a magistraților din Legea nr. 252/2023 și Legea 65/2023 pentru a asigura egalitatea de tratament și prin aceasta art. 16 din Constituție este încălcat.

Pentru aceste motive îi solicit Curții:

Să declare sesizarea admisibilă;

Să exercite controlul de constituționalitate și să declare neconstituționale:

Sintagma „din câte 6 membri” de la art.4 alin. (3) din Legea nr. 252/2023.

Sintagma „din 9 membri” de la art.6 alin. (1) din Legea nr. 252/2023.

Sintagma ”în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” de la art.11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

1. nota informativă la proiectul legii privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor pe 21 de file;
2. nota informativă la proiectul legii privind evaluarea externă a judecătorilor și candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție pe 16 file;
3. nota informativă la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (unele aspecte organizatorice privind comisiile de evaluare externă a judecătorilor și procurorilor pe 10 file.

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice fapt pentru care semnez.

Petru Balan

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la excepția de neconstituționalitate

acțiunea înaintată de

Silvia Cecan împotriva Consiliului Superior al Magistraturii

(Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor)

*(Dosarul nr. 3-18/25
Nr. PIGD 2-25172794-01-3-11122025)*

22 ianuarie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică cererile reclamantei Silvia Cekan și a avocatului Petru Balan privind sesizarea Curții Constituționale pentru verificarea constituționalității unor prevederi din Legea nr. 252/2023,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Vladislav Gribincea, *judecători*,

cu participarea grefierului Veronica Arcuș,
constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 decembrie 2025, Silvia Cekan a depus o contestație împotriva Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), în cadrul căreia Comisia de Evaluare a Judecătorilor (Comisia) a fost indicată ca terț. Reclamanta a solicitat anularea hotărârii CSM nr. 656/47 din 9 decembrie 2025, prin care s-a constatat nepromovarea evaluării externe de către judecătoria Silvia Cekan.

2. Prin încheierea din 22 decembrie 2025, Curtea Supremă de Justiție a admis contestația spre examinare. Participanții la proces au fost informați că cererea va fi examinată în ședință publică pe 22 ianuarie 2026, începând cu ora 09:00. Instanța a stabilit un termen de decădere, 19 ianuarie 2026, ora 10:00, pentru prezentarea de către părți a oricăror cereri, obiecții sau excepții.

3. La 19 ianuarie 2026, reclamanta și avocatul acesteia, Petru Balan, au depus două cereri privind ridicarea excepției de neconstituționalitate. Cererea reclamantei vizează art. 5 alin. (1), iar a avocatului - art. 4 alin. (3), 6 alin. (1) și 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor (Legea nr. 252/2023).

4. În cadrul ședinței de judecată din 22 ianuarie 2026, avocatul Petru Balan a solicitat admiterea cererilor și expedierea sesizărilor în adresa Curții Constituționale. Reclamanta nu s-a prezentat la ședință. Reprezentantul CSM, Olesea Cioban, și cel al Comisiei, Valeriu Cernei, au lăsat această decizie la discreția Curții Supreme de Justiție, remarcând totuși că contradicția dintre art. 4 alin. (3) și art. 6 alin. (1) din Legea 252/2023, menționată în excepția avocatului, a fost înlăturată de legiuitor la sfârșitul anului 2025.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

5. Art. 195 Cod administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

6. Art. 12¹ Cod de procedură civilă:

„ (1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

7. Pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate este necesară întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor prevăzute la art. 12¹, alin. (2) Cod de procedură civilă. Prin hotărârea nr. 2, din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a explicat că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării, sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita la verificarea întrunirii condițiilor legale pentru ridicarea excepției. Verificarea constituționalității unei legi este competența exclusivă a Curții Constituționale.

8. Obiectul cererilor de ridicare a excepției de neconstituționalitate îl constituie conținutul art. 5 alin. (1) și câte o sintagmă din art. 4, 6 și 11 din Legea nr. 252/2023.

9. Potrivit art. 135, alin. (1) lit. a) Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită controlul constituționalității legilor. Prin urmare, prima condiție din art. 12¹ alin. (2) este îndeplinită în privința art. 5 și 11. Contradicția dintre art. 4 și 6, care se referea la componența numerică a membrilor Comisiei

de evaluare a judecătorilor, a fost înlăturată prin Legea nr. 333, din 29 decembrie 2025, în vigoare din 31 decembrie 2025. Cererile privind ridicarea excepției de neconstituționalitate nu explică cum contradicția invocată a afectat situația reclamantei. Prin urmare, în această parte lipsește obiectul controlului de constituționalitate.

10. Excepțiile au fost ridicate de o parte în proces. Prin urmare, și a doua condiție este întrunită în privința art. 5 și 11. Cea de-a treia condiție vizează posibilitatea ca normele contestate să fie aplicabile sau să producă efecte în cauza examinată. Art. 5 din Legea nr. 252/2023 reglementează organizarea internă a Comisiei de evaluare. Cea de-a treia condiție nu este îndeplinită în ceea ce privește art. 5, deoarece organizarea internă a Comisiei de evaluare a judecătorilor nu urmează a fi examinată la judecarea prezentei cauze, care se limitează la legalitatea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la evaluarea externă a reclamantei. Totuși, cea de a treia condiție este îndeplinită în privința art. 11 din Legea nr. 252/2023.

11. În ceea ce privește cea de-a patra și ultima condiție din art. 12¹ alin (2) Cod de procedură civilă, completul nu a constatat vreo hotărâre sau decizie a Curții Constituționale în care să fie analizată constituționalitatea prevederilor menționate în art. 11 prin prisma motivelor invocate în sesizare. Avocatul reclamantei pretinde că există un tratament diferențiat nejustificat între candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, evaluați conform Legii nr. 65/2023, și evaluarea reclamantei, efectuată conform Legii 252/2023. Deși rigorile față de candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție ar trebui să fie mai stricte, pragul de tolerare al averii nejustificate admise față de primii este mai lejer decât cel instituit pentru evaluarea celorlalți judecători și ai procurorilor de legea nr. 252/2023. Astfel, în cazul judecătorilor Curții Supreme de Justiție pragul este de 20 de salarii medii prognozate în anul în care începe evaluarea (art. 11 alin. (3) lit. a)), în cazul Legii nr. 252/2023 pragul este de 20 de salarii medii prognozate în anul 2023. Salariul mediu prognozat pe economie crește anual, ceea ce poate determina o situație absurdă. Având în vedere că persoanele evaluate în baza Legii nr. 65/2023 nu trebuie evaluate conform Legii nr. 252/2023, era posibil ca un judecător al curții de apel să promoveze evaluarea în baza Legii nr. 65/2023 inițiată în anul 2025 cu un sold negativ de 250.000 de lei, în timp ce colegii săi din aceeași curte de apel, cu același sold negativ, să nu promoveze evaluarea prevăzută de Legea nr. 252/2023 (soldul negativ pentru care este de 234.000 de lei). Prin urmare, și ultima condiție a fost îndeplinită în privința art. 11 alin. (3) lit. a) al Legii nr. 252/2023. În opinia instanței, având în vedere argumentele invocate, această situație urmează a fi analizată și în raport cu constituționalitatea art. 11 alin. (3) lit. a) al Legii nr. 65/2023.

12. Din considerentele de mai sus, în conformitate cu art. 195 și art. 230 Cod administrativ și art. 12¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite parțial cererea depusă de avocatul reclamantei Petru Balan cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind exercitarea controlului constituționalității.

Ridică excepția de neconstituționalitate și remite Curții Constituționale sesizarea depusă, în vederea verificării constituționalității art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/202 referitor la sintagma „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023”.

Respinge cererile depuse de Silvia Cekan și avocatul Petru Balan cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind exercitarea controlului constituționalității a art. 4 alin. (3), 5 alin. (1) și (6) alin. (1) din Legea 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu